

Dat was Pim Gras. Nu M&R met: De geschiedenis van de jazz, deel 6.

plaat 1 Earl Fuller's Famous Jazz Band: Jazz de Luxe (E.Fuller)
A/2 - 4:10 - Riverside RM 8801

13 juni 1918 nam Earl Fuller's Famous Jazz Band in New York dit "Jazz de Luxe" op bij Edison, geen plaat maar een rol, waardoor het stuk ook langer dan 4 minuten kon duren. Walter Kahn speelde cornet, Harry Raderman was de trombonist, op klarinet Ted Lewis die later zelf band-leider werd en de gimmick 'Is everybody happy?' invoerde, Earl Fuller aan de piano en John Lucas op drums. Voor de luisteraars die niet vertrouwd zijn met deze oude geluidskwaliteit: tot 1925 werd het z.g. mechanische systeem gebruikt: aan het eind van een enorme trechter zat een klein plaatje, een membraan, die de trillingen opving en een armpje met een snijnaald in beweging bracht. Die snijnaald maakte groeven in een wasplaat, en daarvan werd de matrijs gemaakt die de schellakplaat perstte. De plaat draaide 78 toeren per minuut en werd in wezen op dezelfde manier weergegeven: een ~~naald~~ stalen naald erop die via een armpje de membraan laat trillen, en uit de hoorn komt dan weer het oorspronkelijk opgenomen geluid terug. Met een heel klein toonbereik, veel vervorming en ruis. In 1919 begon men het elektrische systeem te ontwikkelen via microfoons, versterkers en naalden in electromagnetische koppen, zoals dat in principe nu nog gaat. ^{L&M} ~~had~~ had ~~een~~ een geweldige verbetering van de geluidskwaliteit tot gevolg, ^{H&C} ~~het~~ het mechanische opnamesysteem ^{nu}, zoals Thomas Alva Edison dat in 1877 bedacht had voor een rol, een cylinder, terwijl Emile Berliner de ~~platte~~ ^{platte} plaat ~~had~~ die we nu van de firma Gennett in New York horen, november 1918, toen de pianist en comedian Jimmy Durante, de 'Schnozzle', vier musici uit New Orleans had laten overkomen. Dat waren Frank Christian-cornet, Frank Lhotak-trombone, Achile Baquet-klarinet en Arnold Loyocano-drums. Een van de stukken die ze speelden werd een paar jaar geleden opnieuw bekend door de Pointer Sisters: "Ja Da".

plaat 2 Original New Orleans Jazz Band: Ja Da medly (B.Carleton)
A/1 - 2:57 - Riverside RM 8818

"Ja Da medley" door de Original New Orleans Jazz Band van de New Yorkse pianist Jimmy Durante, november 1918. De elfde van die maand was met de wapenstilstandondertekening een einde gekomen aan de eerste wereldoorlog. Bij de zwarte Amerikaanse troepen in Frankrijk waren ook twee bands, waarvan die van het 369ste regiment infanterie het bekendst was, geleid door Lieutenant James Reese Europe, met Noble Sissle als slagwerker en zanger. Tot, en mogelijk zelfs in België werd hun muziek gehoord, door iedereen, want de band speelde niet alleen voor militairen, maar ook voor de plaatselijke bevolking.

* 17 februari

Na die wapenstilstanddag, vandaag exact 61 jaar geleden, gingen de 'Harlem Hell Fighters', zoals het 369ste en de Band genoemd werden, terug naar New York, waar in januari*1919 een grote intocht werd gehouden, een parade op 5th Avenue die begon in down town Manhattan en eindigde in uptown Manhattan - Harlem. In Europa was de band ^{eer} ~~sensatie~~ door de vertolking van W.C.Handy's 'St.Louis Blues" van 1914, en de "Memphis blues"-1912, ontstaan in 1909 als "Mr.Crump". Tussen 3 en 7 maart 1919 nam 'Lt. Jim Europe's 369th Infantry Band' o.a. die "Memphis Blues" op, in het orkest was op zijn minst één echte en later bekende jazzmusicus, trombonist Herb Fleming.

Maat 3 Lt.Jim Europe's 369th Infantry Band: Memphis Blues (W.C.Handy)
A/1 - 2:48 - Saydisc SDL 221

Begin maart 1919: de "Memphis blues" door de eerste zwarte band die deze muziek in Europa gespeeld had: de 'Hell Fighters', het 369ste regiment infanterie, geleid door James Reese Europe. Herb Fleming ~~was~~ ^{was} ~~de~~ ^{de} ~~trmbonist~~ ^{trmbonist}. De demobilisatie van 1919 had vele gevolgen, één was het plotseling oplopen van het aantal lynchings, racistische moordpartijen op Negers. 1901 had een top met 130, daarna minderde het geleidelijk, om in 1919 ineens tot 83 te stijgen. De Ku Klux Klan, opgericht in ~~1878~~ ¹⁸⁶⁵ om de Negers 'op hun plaats te houden', was ~~later~~ ^{later} verlopen, maar in 1915 -het jaar van de grote migratie naar het Noorden- heropgericht. Met o.a. die gevolgen in 1919, een verschijnsel dat zich na de tweede wereldoorlog herhaalde. Jim Europe heeft er allemaal niets meer van geweten: een oververhitte musicus ~~stak~~ ^{stak} hem bij een ruzie met een meisje, en hij bloedde dood, 9 mei. Een maand eerder, 1 april, was de Original Dixieland Jazz Band ^Faangekomen om daar meer dan een jaar te blijven. Toen de voorloper van dit kwintet nog door drummer Johnny Stein geleid werd, was Yellow Nunez ~~de~~ ^{de} klarinet-tist. Op 12 september 1919 nam hij met de Louisiana Five, ~~o.a.~~ ^{o.a.} dit stuk op: "Yelping hound blues".

in En-
eland

Maat 1 Louisiana Five: Yelping hound blues (Lada, Nunez, Cawley)
B/4 - 4:05 - Riverside RM 8801

"Yelping hound blues", 12 september 1919 door de Louisiana Five opge-nomen voor ^{een} Edison-cylinder. Yellow Nunez-klarinet, Charlie Panelli-trombone, Joe Cawley-piano, Karl ~~de~~ ^{Burger} banjo en Anton Lada-drums, in New York, maar allemaal afkomstig uit New Orleans. Grammofoonopnamen lieten sinds 1917 en de Original Dixieland Jazz Band onveranderlijk witte jazzmusicici horen, en alle opname activiteiten speelden zich af in New York. Maar de zwarte musicici uit New Orleans waren weldegelijk op vele plaatsen in de VS te horen. Het Original Creole Orchestra met cornettist Freddie Keppard was 1913 in Los Angeles, 1915 in New York en 1917 in Detroit. King Oliver was in 1918 in Chi-

cago en in 1922 in Los Angeles, waar Jelly Roll Morton in '17 speelde, evenals de band van Sugar Johnny Smith. Trombonist Kid Ory arriveerde in 1919 in LA.

Voor de Original Dixieland Jazz Band begin 1917 in New York zijn eerste plaat maakte, was er wel af en toe zwarte muziek opgenomen. De comedians/dansers/zangers Bert Williams en George Walker brachten in 1898 de 'Cakewalk' op Broadway en in 1902 de eerste geheel zwarte show 'In Dahomey' die het jaar daarna ook in Londen ging. George Walker overleed in 1911, drie jaar later liet Bert Williams weten dat Ragtime over het land heerste.

la 4 Bert Williams: You can't get away from it (onbekend)

A/1 - 2:49 - Folkways RF Records 31

'Syncopation rules the nation' zong Bert Williams anno 1914 in "You can't get away from it". In 1940 schreef Duke Ellington voor hem "A portrait of Bert Williams", 18 jaar na zijn dood. In 1913 had James Reese Europe opnamen gemaakt, W.C. Handy in 1917, maar pas op 14 februari 1920 kwam Mamie Smith met haar Original Jazz Hounds op de plaat, via het initiatief van ~~de~~ zwarte producer/liedjesschrijver Perry Bradford. 21 februari 1921 nam het orkest zonder de zangeres op.

la 4 Mamie Smith's Original Jazz Hounds: Old time blues (onbekend)

B/6 - 3:01 - Folkways RF Records 31

"Old time blues", 21 februari 1921, door de Original Jazz Hounds van Mamie Smith, met Johnny Dunn op cornet en Buster Bailey-klarinet, beide uit Memphis-Tennessee, ~~CHINK~~ Chink Johnson op tuba - de ritmesectie bleef onbekend. Kort daarop, 23 mei, ging de zwarte show 'Shuffle along' op Broadway in première en ~~was~~ ^{was} een sensatie. De muziek werd geschreven en gespeeld door pianist Eubie Blake, die in juli 1921 voor Emerson dit stuk opnam: "Sounds of Africa". Slot van deel 6 over De Geschiedenis van de Jazz, Mdr.

la 5 Eubie Blake: Sounds of Africa (E.Blake)

A/1 - 3:12 - CBS S 67257